

1829 г. е тоя на генералъ Енехолмъ¹⁾. Слѣдъ като дава кратъкъ исторически прѣгледъ на Тракия, почва съ градоветъ между Пловдивъ и Черно Море и говори главно за тия, които сж били прѣвзети отъ руситѣ.

„Сливенъ (Slivno, Slimne, Selimnia ou Islimia), пише той, е градъ заправенъ отъ ново врѣме (разбира новия Сливенъ, съпоставенъ съ старата Тракия). Разположенъ е въ подножието на Балкана и е заобиколенъ почти отъ всички страни съ височини, тѣй че градътъ е достъпенъ само отъ единъ входъ на югъ. Въ Сливенъ се пристига по единъ гористъ и пѣсчливъ пѣтъ (това ще е по-скоро пѣтътъ въ посока къмъ Карнобадъ, отколкото тоя къмъ Ямболъ). Стратегичното положение на града може да се сравни съ това на Шуменъ: и дѣйствително, Сливенъ почти е непристъпенъ. Градътъ е билъ по-рано заобиколенъ съ каменни стѣни“. (Тукъ въпросътъ е за шарампола, съборенъ главно по врѣме идването на руситѣ въ Сливенъ; частъ отъ зидоветъ му сж личели дори до Кримската война). „Въ послѣдствие, продължава Енехолмъ, турцитѣ сж направили нѣкои земни окопи“. (Тѣ сж били около днешнитѣ артилерийски казарми и край „Аркарж-Куручъ, между Айвалж-дере и Бършанъ, слѣди отъ който „лагъмъ“ и до днесъ личатъ). „Градътъ се раздѣля на три части: Slivno (днешниятъ централенъ Сливенъ заедно съ Кумлука). Kadie-kioi (Кадж-къой=Клуцохоръ) и Endji-kioi (Енидже-къой, Ени-къой, Ново-Село²⁾). Отъ сливенскитѣ планини течатъ изобилни води, които минаватъ прѣзъ улицитѣ и двороветѣ. Въ града има повече отъ 100 шадрафана и чешми (а не кладенци, puits, защото въ Сливенъ, както днесъ, тѣй и прѣди, освѣнъ по улицитѣ е имало чешми и въ двороветѣ, а кладенци—почти въ всѣки дворъ). Сливенъ е притежавалъ 21 джамии; една стара, православна (gresque) черква се намира въ Н. Село и двѣ други съ модерна архитектура—въ Клуцохоръ. (Въ Клуцохоръ освѣнъ черквата Св. Никола—друга е нѣмало; очевидно Енехолмъ прави грѣшка³⁾). Сѣга,

¹⁾ Eneholm, Notices sur les villes etc. Saint-Pétersbourg. 1830. Енехолмъ прѣзъ 1830 г. е билъ поручикъ отъ генералния щабъ.

²⁾ Енехолмъ повлиянъ отъ послѣдното име, слѣдъ Endji-kioi туря въ скоби nouvelle habitation (ново заселище).

³⁾ По-скоро тая втора клуцохорска черква ще е билъ параклисътъ на старитѣ гробища надъ голѣмата вада.